

XXII. ACERVNTIA. BANTIA (p. 43).

ad p. 43. Poculum vitreum editum a Garruccio (*vetri tab. 35, I p. 69*), in quo cernuntur vir et uxor et inter utrumque statua Herculis barbati clavam d., sin. poma tria tenentis stantis in basi, cum adscriptione ORFITVS ET CONSTANTIA IN NOMINE HERCVLIS ACERENTINO FELICES BIBATIS, Gavedonius (*Bull. dell' Inst. 1859 p. 62*) ad Aceruntiam Acerentiamve rettulit, recte omnino. Sed non crediderim Acerentino ibi scriptum esse pro *Acerentini*; immo est solito more *Acerentinum*, scilicet vinum.

ad n. 416. Ex actis publicis Neapolitanis (Reg. XIV p. 833. 838) intellegitur tabulam emendam oblatam esse museo d. 14 Febr. 1791 a Dominico Lancellotti Oppidensi, emptam esse d. 26 Mart. eiusdem anni. — Ceterum Banzi vicus non quarto lapide ab Oppido distat, sed octavo.

ad n. 420. Ad ectypum missum a Lacava ut describeret, temptavit Barnabeius successu non feliciore sic: POSVS-ID·4 IDEA | BITOMEPEI | PEREINI TIR | NOIOSI | VO VISIT | XXII P TII | AN X II.

ad p. 43. Mansionem Opino vel ad Pinum distantem a Venusia m. p. XV non recte collocari ibi, ubi nunc est Oppido, monuit Kiepert. Distare enim hoc a Venusia recta regione m. p. XX, cum anfractibus necessariis minimum m. p. XXV; item mansionem illam pingi in sinistra ripa Bradani, cum Oppido a dextra eius sit. Itaque mansionem eam collocandam esse proprius a Venusia, ibi fere ubi est Palazzo S. Gervasio.

6193 Acerenzae rep. *Strada Piazza* in fundam entis domus Vincentii Potosa. Prope inventa sunt galea aerea, inaures duae, anulus, acicula aurea. In iisdem effossionibus balneorum indicia apparuerunt.

M · SATRIVS
CN · POMPEIVS
II VIRI · IT e r u m
PISCINAM · REficiundam
5 DEC · SENT · COeraverunt

Xaverius Panni canonicus misit Bruzzae, qui mihi dedit.

6194 ab Acerenza quarto lapide in fundo *Bocicchio, contrada Cerasa.*

VR MAXENTI
QVI VIXIT P · M · ANNIS
XXXIII · FRATRI · FRATRES
B · M · F

Xaverius Panni dedit per Bruzzam.

XXIII. VENVSIA (p. 44).

ad p. 45 n. II. Saraceniani libelli alterum exemplum Stevenson repperit Romae in bibliotheca Angelica. Auctor est primicerius Venusinus P. Achilles; scripsit commentarium d. 28 Dec. 1584 inscriptum *Discrittione della città di Venosa, sito et qualità di essa.*

ad n. 421. Textum codicis Marciani X, 195 non tam Sabini esse quam Pomponii Laeti nuper intellectum est (v. ind. auct. s. v. Sabinus). Addo ad Mai. 45 in margine adscriptum esse: 'vacat in alio illud MER MAIAE: propterea viden(dum)'.

ad n. 470. Est in codice Londiniensi Harleiano n. 2574 (v. ind. auct. f. 79 saec. XV. — 5 FIRAE — 8 INTIMO codex.

ad n. 477 Mater est *Annia Cinnae (uxor)*.

ad p. 45 n. IX a. Antonii LAVISTA advocati *Notizie istoriche della città di Venosa*, unde inscriptiones enotatas habui, non profuerunt. Scripsit post Cimagliam.

ad n. 486. Est in codice Harleiano n. 2574 f. 79'. — 1 BABVLIAE — 3 CONIVGI·CAR — 4. 5. 6 CASTOR·C·SALV·CAPITONIVSM·ET·FILI·P.

ad n. 495. Fabrettius 613, 109 (inde Orelli 2811 et scriptores Sentinates) refert auctore non indicato, collocans Sentini ad S. Francisci, legens 4. 5. 6 NV|TRITIO·ET·VER|NACLO ex emendatione opinor partim vera partim falsa.

ad n. 604. Est in codice Harleiano n. 2574 f. 79' 'in fonte'. — Versus non separantur in hoc exemplo. — 1 ·S·TEI·LEGIS — 2 in. IVS — 4 A·ESSE — TRADI codex, reliqua ut edidi.

Postquam haec typis mandavi, prodierunt ex tabulario musei Neapolitani commentaria duo de coemeterio Iudaico detecto Venusiae *lungo la Via dei Mulini* anno 1853, quorum alterum scripsit STANISLAUS D'ALOE d. 31 Oct. 1853, alterum iudex PASCHALIS DE ANGELIS et sacerdos RAPHAEL SMITH d. 10 Nov. 1853, testes oculares omnes et laboriosi difficilique negotio diligentissime functi. His subsidiis quominus recte uter cum obstare intellegerem meam et rerum et linguae Hebraicae ignorantiam, bona fortuna evenit, ut peritissimus Graziadio Ascoli Mediolanensis iisdem commentariis usus totam rem data opera tractaret (*iscrizioni inedite o mal note greche, latine, ebraiche, di antichi sepolcri giudaici del Napolitano*. Taurinis et Romae 1880. 8. pp. 420 tabb. 8; pars est voluminis *Atti del IV Congresso internazionale degli Orientalisti tenutosi in Firenze nel 1878*). Quem librum etsi ipsum adeat necesse est, qui haec epitaphia recte et plene cognoscere volet, nihilominus, cum Ascolius ex XLVII titulis in crypta Venusina repertis eos potissimum ediderit, qui Hebraice toti vel ex parte scripti sunt, meum esse visum

est omnes proponere ne Graecis quidem reiectis; neque enim de hoc sepulcreto in suo genere longe primario et perutili ad cognoscendum statum Iudeorum Italiae inferioris saeculo sexto (eius enim aetatis esse et litteratura ostendit et argumenta titulorum) recte iudicare poterit nisi qui totum cognorit. Quam ob rem ita rem institui, ut egregii commentarii quem Ascolius edidit tamquam supplementum darem, in Hebraicis quantum fieri potuit ad eum remittens, reliqua hic proponens secundum ordinem locorum unde prodierunt. Nam, ut bene monuit Ascoli p. 47 [279], ordo cubiculorum idem est temporis: scilicet ut Graecae linguae usus evanescit, ita crescit sensim usus linguae tam Latinae quam Hebraicae, ut in ultimo cubiculo ad sinistram in decem epitaphiis (nobis n. 6215—6224) Graeca nulla sint, non minus septem tota vel ex parte Hebraeorum lingua perscripta, id quod longe aliter se habet in cubiculis et loco et tempore prioribus.

Ex locorum descriptione, quam praemiserunt Angelis et Smith, potiora subieci; formam coemeterii quam dederunt cum Ascoli publici iuris

6401 Tarenti rep. cum n. 6400.

IC REQVIECSIT // BAIFNCIAE/A
TETATERSENTA ANOR P M
candelabrum septem brachiorum

Barnabeius descripsit.

*Ie requiecsit ...ba.... eta(tis?) tergenta (=
triginta?) anor(um) p(lus) m(inus).*

6402 Tarenti rep. prope orphanotrophium, est in curia.

in summa parte:

HIC · REQUIESCIT b o n e m e M O R i u s
SAMUEL FILIUS SILAII// M EZIHI
EL · B A B E SUUM QUI UIXIT ANNO
LXXXII SIT Pax SUP · DORMITORiUM
5 GOR u m a M E N

in antica:

candelabrum septem brachiorum

in postica:

inscriptio Hebraica (vide infra)

Barnabeius descripsit ediditque apud Fiorellum
Not. degli scavi 1882 p. 387. Hebraicum titu-
lum solum edidit Ascoli *iscrizioni greche, latine,
ebraiche* (1880) tab. 6 p. 84 ad ectypum a Ta-
rantinio missum.

Hebraicum titulum ita vertit Ascolius: *hic re-
quiescat bona memoriae Samuel filius Silani cum
Ezechela fratre patris sui, qui vixit annos XLII.
Pax sit super eorum sepulcro. Amen.*

XX. CANVSIVM (p. 34. 659).

ad n. 6189. In mappis est *Profico*.

XXII. ACERVNTIA (p. 43. 660).

ad n. 417. Barnabeio (apud Fiorellum *Not. degli scavi* 1882 p. 384) visum est in lapide esse ACERVNT; at vix probabile est elementum h sic tamquam absconditum esse.

ad n. 419. Barnabeius (apud Fiorellum *Not. degli scavi* 1882 p. 384) qui vidit, legit 4 MAXIMAE SEI// — 3 EPAPHRA CONSE//.

ad n. 6193. Barnabeius (apud Fiorellum *Not. degli scavi* 1882 p. 385) exceptit sic in aedi-
bus Vosa:

M · SATRIVS
CN · POMPEIVS
II VIRI · IT erum
PISCINAM · RE ficiundam de
5 DEC · SENT · Cōrauerunt

6403 litteris altis cent. 8. Acerenzae in ec-
clesia cathedrali in gradu portae qua itur
ad turrim.

MLIANO

Descriptsit Barnabeius ediditque apud Fiorellum
Not. degli scavi 1882 p. 384.

6404. 6405 Acerenzae in aedibus Vosa.

6404 ab una parte: 6405 ab altera:

Barnabeius descripsit.

XXIII. VENVSIA (p. 44. 660).

ad n. 434. Nuper Barnabeio (apud Fiorellum
Not. degli scavi 1882 p. 383) successit ut
lapidem totum protraheret quaeque in eo
incisa sunt integra fere exciperet sic:

C · FLAVIO · C · F
HOR · FAVSTINO D C
VIX · AN · XXVII · M · IX
DIEB · XIII · MIL IN COH IX PR
5 BVRBATIA · P · F · VRSILLA
FILIO OPTIMO

2 fin. cum vix videatur posse admitti in lapide
esse fuisse domo *Venusia*, confugiendum est
ad interpretationem per se parum aptam *d/ecu-
rioni* *c(oloniae)*. — 4 fin. PR non agnovit Barn.

ad n. 647. 6205. 6209. 6211. 6212 (pars sinistra intuenti periit). 6213. 6228. 6230. 6231. Barnabeius apud Fiorellum *Not. degli scavi* 1882
p. 383 cryptae ambulacro uno (signato in forma littera D) nuper inspecto hos certe titulos scribit adhuc superesse.

XXIV. Lavello. Melfi. Rapolla (p. 61. 665).

ad n. 654. Tectorio deiecto paullo pleniorem
exceptit nuper Barnabeius apud Fiorellum
Not. degli scavi 1882 p. 382:

L · C ET RNIvs
AN · F · HOR
II · VIR · AED
POT · HIC · STVs
5 EST

6406 Melfi in turri aedis ca-
thedralis in opere posita.

Q · S E D E C I A N O
RVFINO · VIXSIT
ANNIS · XXX ·
Q · S E D E C I A N V S
5 SILVANVS · P · INFELI
CISSIMO · FILIO ·
ET · ACCIA · PDORCAS

Barnabeius descripsit a. 1882
ediditque apud Fiorellum *Not.
degli scavi* 1882 p. 382.